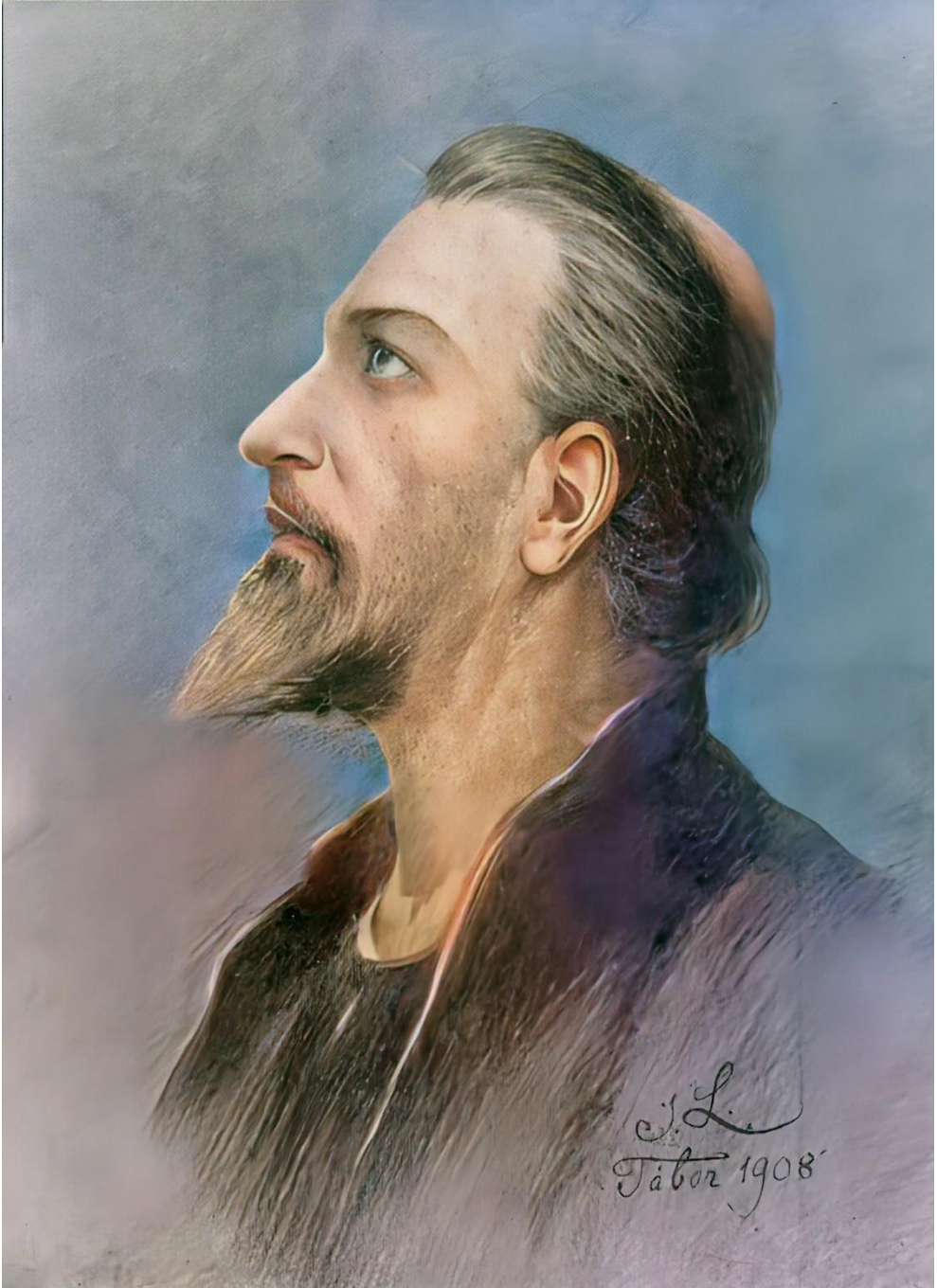

یان هاوس (Jan Huss)

در این نوبت از معرفی مشاهیر تاریخ کلیسا به زندگی یان هاوس (Jan Huss)،
خواهیم پرداخت.

او متولد ۱۳۷۲ میلادی در بوهیمیا (Bohemia) در جمهوری چک - و متوفی
(کشته شد) در ژوئیه ۱۴۱۵ میلادی در کنستانس (Konstanz) در بادن - وورتمبرگ
می باشد.

یان هوس در دانشگاه پراگ تحصیل کرد و در سال ۱۴۰۰ میلادی به کشیشی
منسوب شد. همچنین رئیس دانشکده فلسفه شد. او نیز اصلاحگر قرون وسطایی بود که
تقریباً صد سال قبل از مارتین لوتر از سوء استفاده ها و بی عدالتی و فروش آمرزش نامه
کلیسای کاتولیک سخن گفته بود. او نیز بعداً به زبان مردم خود یعنی چک روی آورد و
تأثیر مشابهی را بر زبان اعمال کرد و خواستار این بود که مردم بتوانند کتاب مقدس را به
زبان خود بخوانند. هزاران نفر به او گوش دادند؛ پیروانش عمدتاً از جمعیت چک بودند، در
حالی که طبقه اشراف آلمانی به کلیسای کاتولیک سنتی پایبند ماند.

هوس به شدت تحت تأثیر آموزه های جان ویکلیف (John Wycliffe) بود. او
به مراسم عشاء ربّانی، آموزه استحاله و آموزه برزخ پایبند بود، اما شفاعت مریم و سایر
مقدّسین را قبول نداشت.

در آن زمان، سه پاپ مدعی شدند که رئیس مسیحیت هستند: پاپ گریگوری
دوازدهم (Gregory XII) در روم، پاپ بندیکت سیزدهم (Benedict XIII) در
آوینیون (Avignon) و الکساندر پنجم (Alexander V) (که پاپ جان بیست و
سوم جانشین او شد) در پیزا (Pisa). علّت آن نیز جنگ داخلی بر سر قدرت در کلیسای
کاتولیک، به ویژه بین فرانسه و ایتالیا بود. یک کلیسا با ثبات پیش نیاز یک نظام دولتی
پایدار بود. در آن زمان فقط پاپ اجازه داشت تاج گذاری کند.

مشروعیت این عمل تنها با یک پاپ فرض می‌شد. شهر کنستانس به دلیل موقعیت جغرافیایی خوب در اروپا و عملکردش به عنوان یک شهر امپراطوری و اسقف نشین، به عنوان شهر شورا انتخاب شد.

در جریان شورای کنستانس، مسئله پاپ حل شد. به زودی در جریان مذاکرات مشخص شد که نمایندگان کلیسا نتوانستند بر سر یکی از پاپ‌های حاکم به توافق برسند. بنابراین، شورا از سه پاپ خواست استعفا دهند. در پایان مذاکرات طولانی، پاپ‌ها کناره‌گیری کردند و راه برای انتخاب تنها یک پاپ هموار شد. در ۱۷ نوامبر، شورا در کنستانس تشکیل شد و تنها پس از چهار روز بر سر پاپ مارتین پنجم به توافق رسیدند. این تنها باری بود که یک پاپ در خاک آلمان انتخاب شد.

اما در همین بحبوحه بسیاری از مشکلات درون کلیسا حل نشده باقی مانده بود. نشانه آن محکومیت متکلم و مصلح دینی یان هوس در جریان شورا بود. هوس برای کلیسای کاتولیک آشکارا یک مانع محسوب می‌شد و مقامات کلیسا او را با توهین تکفیر کردند.

زیگیزموند (Sigismund) پادشاه مجارستان که به عنوان پادشاه جدید انتخاب شده بود برای آلمان، فرصتی بود تا دوباره اعتبارش را برای بازگرداندن وحدت کلیسا نشان دهد. پادشاه جان بیست و سوم را مجبور کرد که از شورای کنستانس برای یافتن راه حل نهایی برای انشقاق و پایان دادن به همه بدعتها دعوت کند. بنابراین، زیگیزموند فرستاده‌ای به نزد هاوس فرستاد تا او را برای شرکت در شورا دعوت کند تا نظراتش را توضیح دهد - دعوتی که هوس طبیعتاً تمایلی به قبول آن نداشت.

هوس برای پاسخگویی به اتهامات بدعت از پراگ به شورای کنستانس فرا خوانده شد و از آن جایی که زیگیزموند به هوس اطمینان داد که برای سفر به کنستانس و بازگشت

از آن (بدون توجه به تصمیمی که خواهند گرفت) در امان خواهد بود، او به این کار رضایت داد. او درخواستهای دوستان و همکارانش را برای همچنان بر جای ماندن در جایگاه خود نادیده گرفت؛ به او گفتند که این یک تله است! ولی او با یک وعده ظاهری امپراطور مبنی بر عبور ایمن، عازم سفر به کنستانس شد.

او عازم کنستانس شد اما تا دو روز پس از ورودش به کنستانس، در نوامبر ۱۴۱۴ میلادی، امان نامه دریافت نکرد. اندکی پس از ورود به کنستانس، با رضایت ضمنی زیگیزموند، او دستگیر و در حبس قرار گرفت، که هرگز از آن بیرون نیامد. او را به شدت شکنجه کردند و سرانجام دشمنان هوس موفق شدند او را به عنوان یک بدعت‌گذار در مقابل شورای کنستانس محاکمه کنند.

شورا او را به بدعت در کلیسای جامع شهر در ۶ ژوئیه ۱۴۱۵ میلادی محکوم کرد. هوس بلافاصله به مقامات مدنی تحویل داده شد و مقامات او را به مرگ با سوزاندن در آتش در همان روز محکوم کردند.

یان هوس به عنوان یک شخصیت تاریخی کلیدی برای چک‌ها و اصلاحگران بوهمی است، همان طور که مارتین لوتر برای نقش او در شروع اصلاحات آلمانی تقریباً ۱۰۰ سال بعد مورد احترام قرار گرفت. در کلیسای بیت لحم پراگ، نقاشیهای دیواری به یادبود هوس وجود دارد که او در آن جا از سال ۱۴۰۲ تا ۱۴۱۲ میلادی از بالای منبر این کلیسای قدیمی برای ۳۰۰۰ نفر موعظه کرد. برای بزرگداشت این مصلح در پانصدمین سالگرد مرگ او، بنای یادبود هوس در میدان شهر پراگ افتتاح شد.

تحقیق، ترجمه و تألیف: زوفا رایان

شما می‌توانید جهت آشنایی بیشتر با مشاهیر تاریخ کلیسا، از وب سایت رسمی کلیسای خداوند عیسی مسیح به نشانی www.persian-ljc.com دیدن فرمایید.

منابع:

Bartoš, F. M., & Spinka, M. (2024, October 18). Jan Hus, Bohemian religious leader. *Britannica*. Retrieved November 19, 2024, from

<https://www.britannica.com/biography/Jan-Hus>

Fotoeins. (2020, July 5). My Konstanz: Jan Hus' last stand. *Fotoeins*. Retrieved November 19, 2024, from

<https://fotoeins.com/2020/07/05/konstanz-janhus-finaldays/>

Rios, A. (2019, June 26). Das Konstanzer Konzil 1414-1418. *Planet Wissen*. Retrieved November 19, 2024, from

https://www.planet-wissen.de/geschichte/mittelalter/leben_im_mittelalter/pwiedaskonstanzerkonzileinwelt ereignis100.html